

УДК 811.11+81'271

ЕКЗОТИЧНА ЛЕКСИКА В ТЕОРЕТИЧНОМУ РАКУРСІ

Тетяна Головач

*Львівський державний університет внутрішніх справ
вул. Городоцька, 26, Львів, Україна,
79000 tetianaholovach@gmail.com*

Проаналізовано сучасні дослідження екзотичної лексики в англійській мові та визначено їхні диференційні характеристики. Праці класифіковано на певні групи, об'єднані спільністю методів наукового пошуку. Виявлено чинники, якими були обмежені попередні дослідження екзотизмів. Узагальнено характерні ознаки екзотичної лексики.

Ключові слова: запозичення, гетерогенна лексика, екзотична лексика, екзотизм, національно-культурний колорит.

Вступ. У сучасну епоху глобалізації та посилення міжкультурної комунікації англійська мова відіграє роль *lingua franca* та активно збагачується різними особливостями завдяки контакту з іншими мовами. У цьому процесі важливу роль відіграють різноманітні запозичення. Серед мовних запозичень прийнято виокремлювати гетерогенні елементи, які вирізняються високим ступенем структурної та генетичної неоднорідності стосовно мови-реципієнта [19, с. 1]. Гетерогенні елементи можуть охоплювати різні мовні рівні, але найбільше їх у лексиці. Найвідоміший вид гетерогенної лексики – це екзотизми, тобто слова, запозичені як з індоєвропейських, так і з неіндоєвропейських, маловідомих мов, які асоціюють з чужою культурою та вживають для відображення певних властивостей побуту, одягу та звичаїв інших народів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Екзотизми у різних мовах вже неодноразово привертала увагу дослідників (наприклад, див. Т. К. Веренич [6], І. С. Воронкова [7], Л. П. Єфремов [8], Є. В. Марінова [10], І. М. Мозова [11], З. Г. Прошина [12], А. Є. Супрун [14], Т. Ю. Тамерян [15], С. А. Тіміна [16; 17], В. С. Шиманського [19], Т. В. Яхонтової [20], F. R. González [21], P. Grant-Russell [22], J. Rosenhouse [23]).

Зазначимо, що термін “екзотизм” використовують лише у філологічних працях східнослов'янських дослідників. Саме в їхніх дослідженнях нагромаджено значний матеріал, який роз'яснює особливості статусу екзотизмів та їхню роль у лексико-семантичній системі мови і меншою мірою їхній функціональний потенціал. Більшість таких досліджень виконано на основі національних мов зазначених країн (див., наприклад, [6; 7; 10]), хоча є вже і певна сукупність мовознавчих розвідок, присвячених екзотичній лексиці англійської мови. Оскільки вони досить різноманітні за своєю тематикою, то їх доцільно класифікувати на певні групи, об'єднані спільністю дослідницьких цілей.

До першої групи належать дослідження, здійснені у руслі лексикології і спрямовані на виявлення місця та особливостей певних груп екзотизмів в англійській мові. Наприклад,

О. К. Тітова виявила та описала особливості різнорівневої адаптації в'єтнамських слів, запозичених англійською мовою через культурно-мовні контакти В'єтнаму з англійськими країнами [18]; Н. Г. Богаченко дослідила історію східноазійських запозичень в англійській мові [4]; З. Г. Прошина проаналізувала активні та пасивні запозичення з китайської мови в англійській [12]. Лексикологічні дослідження запозичень у сучасній англійській мові проводять і в дальньому зарубіжжі (див. [21; 22]) в незначній кількості, оскільки там головна дослідницька увага зосереджена на використанні англіцизмів у різних мовах світу, наприклад, див. [23].

Другу групу досліджень становлять праці з *лексикології, лексикографії і фразеології, в яких аналіз екзотичної лексики відіграє другорядну роль стосовно головних дослідницьких цілей*. Наприклад, Б. М. Ажнюк частково розглядав екзотизми в контексті досліджень лінгвокраїнознавчих аспектів англійської фразеології [1]; В. М. Бутов досліджував шляхи і способи збагачення англійської суспільно-політичної лексики і фразеології кінця ХХ ст. [5].

Екзотичну лексику та іншомовні запозичення як *засоби конструювання етнічних уявлень* досліджувала А. О. Барінова [3] в дисертації, присвяченій репрезентації етнічності в англійській картині світу. Екзотизми також вивчали на матеріалі деяких англійських *художніх текстів*, а саме В. С. Шиманський [19] показав мотиви уведення і стилістичні функції арабізмів у текстах творів про арабський схід; Т. В. Яхонтова [20] розкрила роль екзотичної лексики у реалізації прагматичної спрямованості жанру неоромантичного екзотико-пригодницького роману; І. В. Лісіца [9] визначила на роль культурно-маркованої лексики (у тім числі екзотичної) у формуванні лінгвокультурного потенціалу жанрів англійської рок-поезії.

Було також проведено деякі незначні дослідження екзотичної лексики в *англійських медійних текстах*. Наприклад, Т. Ю. Редькіна [13] розглянула особливості номінації в медіатексті про подорожі, які характеризуються лінгвокреативністю, у тім числі вживанням екзотичної лексики з метою репрезентації реалій. Ще однією працею, спрямованою на розкриття мотивації включення іншомовних запозичень в англійську пресу (зі статусом екзотизмів) та їхніх функцій, є розділ колективної монографії за редакцією Ф. Р. Гонсалеса. Автор здебільшого зосередився на лексичній та морфологічній варіативності іспанізмів в англійських політичних текстах та їхніх прагматичних і соціолінгвістичних детермінантах [21]. Головним дослідженням цієї групи є дисертація С. А. Тіміної [17], де обґрунтовано статус екзотичних лексем у газетно-публіцистичному стилі.

Однак вживання екзотизмів у цій праці розглянуто без будь-якої кореляції з жанрами зазначеного стилю, а виявлені функції зведено лише до традиційно розглядуваних у стилістиці інформаційної та функції впливу.

Отже, попри певний інтерес лінгвістів до екзотичної лексики в англійській мові, її дослідження, як показав наш огляд, дотепер були обмежені такими чинниками:

- 1) переважною спрямованістю на виявлення статусу екзотичних лексем в англійській мові;
- 2) розглядом незначних за обсягом екзотизмів у кореляції з жанрово-стильовими характеристиками текстів-реципієнтів;
- 3) обмеженою увагою до стилістичних функцій екзотичних лексем, їхнім трактуванням у дусі традиційних стилістичних уявлень;
- 4) недостатньою зосередженістю на різнопланових особливостях екзотизмів у медійних текстах, попри очевидну соціальну роль англійського медійного дискурсу в сучасному глобалізованому світі.

Усе наведене зумовлює наукову доречність і суспільну важливість дослідження екзотичної лексики в англійській мові з урахуванням контексту загальної мовнокультурної ситуації у світі, що характеризується пануванням англійської мови, глобалізаційними процесами у всіх сферах життя та інтенсифікацією міжкультурної комунікації. Проведення такого дослідження зумовлює чітке окреслення теоретичних засад, зокрема, з'ясування сутності екзотизмів та їхніх диференційних характеристик, що і є ціллю даної статті.

Методологія дослідження. Для досягнення мети було застосовано загальнонаукові і лінгвістичні методи, які доповнюють один одного та забезпечують належний рівень достовірності результатів: аналіз та синтез (для виявлення й узагальнення основних критеріїв та ознак екзотичної лексики); дефініційний аналіз (для диференціації основних термінів дослідження та виявлення відношень між ними).

Результати дослідження. Наприкінці 50-х років ХХ ст. з'являється праця білоруського мовознавця А. С. Супруна, в якій на позначення нестійкої гетерогенної лексики, яку використовують для опису умов життя різних народів, їхніх традицій, побуту та культури, утвердився термін “екзотизм”. Дослідник вважав екзотизмами запозичену лексику, яку вживають для номінації реалій різних країн [14, с. 51]. Цієї ж думки дотримувався і Л. П. Єфремов, зазначаючи, що екзотизм – це поняття, яке об'єднує слова-запозичення, які позначають речі та явища, специфічні для життя та культури інших народів [8, с. 165].

Проте О. С. Ахманова у Словнику лінгвістичних термінів визначила екзотизми як слова та вирази, запозичені з маловідомих мов, зазвичай неіндоєвропейських, які вживають для надання мові особливого колориту [2]. Ми підтримуємо думку Т. К. Веренич, яка не погоджується з цим твердженням і зазначає, що екзотизмами можуть бути також запозичення з відомих мов незалежно від того, в якій частині світу є країна-джерело [6, с. 56].

Справді, в багатьох працях сучасних дослідників екзотизмами є не лише запозичення з маловідомих неіндоєвропейських мов. На думку Т. Ю. Тамерян, екзотизми передають поняття і реалії, які властиві іншим культурам. Це слова або словосполучення, частково засвоєні мовою-реципієнтом, можуть увійти до лексико-семантичної системи запозиченої мови внаслідок підвищення частотності вживання або завдяки запозиченню іншокультурної реалії чи поняття [15, с. 259].

Як зазначає С. А. Тіміна, екзотизми – це слова, які позначають специфічні реалії іншомовної культури. Вони характеризуються яскраво вираженим національним чи локальним забарвленням і не мають точного еквівалента в запозиченій мові [16, с. 8]. Автор вважає, що основним джерелом проникнення екзотичної лексики в мову-реципієнт є сучасні ЗМІ: світова мережа Інтернет, телебачення, радіо, газети та журнали. Саме з мови ЗМІ екзотизми проникають та закріплюються в літературній мові, а згодом і в усному мовленні [17].

Дослідниця Є. В. Марінова зазначає, що екзотизми вживають для передачі особливостей культури, побуту іншої країни (іншого народу). Вони входять в літературну мову, хоча й перебувають на периферії лексики, і створюють її пасивний запас. Екзотична лексика не має в системі запозиченої мови однослівних еквівалентів (паралелей, адекватів). Екзотизми як особливий вид іншомовної лексики вирізняються строго номінативним характером значення і пов'язаною з цим стійкою морфологічною однорідністю екзотичної лексики [10, с. 138–139].

На думку І. М. Мозової, екзотизми – це національні назви предметів побуту, одягу, звичаїв, обрядів того чи іншого народу або країни. Потрапляючи в мову-реципієнт, вони, зазвичай, освоюються граматично і фонетично та іноді передаються на письмі засобами

графіки запозиченої мови, проте зберігають національні мовні риси і функціонують як позначення унікальних явищ, що не мають аналогів у мові-реципієнті. Їх смислова функція полягає в переданні колориту місцевої культури носіїв мови-донора. Ознаками екзотичної лексики є належність до реалій, унікальність, відсутність синонімів у мові-реципієнті, високий ступінь зумовленості культурою нації [11, с. 3]. Окрім номінативної функції екзотизмів, С. А. Тіміна виділяє ще й функцію атракції, інтригування читача своєю новизною та незвичністю [17].

Науковець І. С. Воронкова вважає, що екзотизми належать до національно своєрідних розрядів номінації та стосуються різних явищ життя народу, характеризують матеріальну культуру і лише зрідка позначають абстрактні поняття. Лише в контексті слово виявляє себе як екзотизм. Термін “екзотизм” передбачає “чужорідність”, сторонність слова в системі мови-реципієнта, а в деяких випадках і незрозумілість його значення. Проте “чужорідність” виявляється не лише у належності до того чи іншого народу або країни. Саме семантичний елемент “чужорідності” є головною категоріальною ознакою екзотизму. Проте, на думку дослідниці, недостатньо обмежитися семантичним критерієм, оскільки лише сукупність мовних властивостей формує уявлення про екзотизми як мовну категорію слів [7, с. 77–78].

На думку Л. П. Єфремова, екзотизми можна поділити на так звані національні серії (французька, іспанська, грузинська тощо) та тематичні групи (позначення звичаїв, обрядів, танців, спортивних ігор, одягу, грошових одиниць та ін.). Деякі з цих груп зручно об’єднати у більші розряди: етнографізми, регіоналізми або міфологізми [8, с. 166].

Досить часто в лінгвістичній літературі терміни “етнографізм”, “локалізм” та “регіоналізм” вживають як синоніми до терміна “екзотизм”. Проте, ми підтримуємо думку Т. К. Веренич, яка зазначає, що замінити ці терміни – неправомірно, оскільки термін “екзотизм” визначає сам лексичний матеріал, а терміни “етнографізм”, “локалізм” та “регіоналізм” визначають матеріальні предмети та абстрактні поняття [6, с. 60]. Ці терміни – поняття матеріального світу визначеної лексико-генетичної спільноти, яка об’єднана мовою, тобто особливі референти-елементи об’єктивної реальності, відображені у свідомості. Поняття “етнографізм”, “локалізм” та “регіоналізм” вживають для позначення явищ культури, традицій народу та предметів побуту, характерних лише для певного регіону, а, отже, належать до місцевої лексики та за своїм походженням не належать до запозиченого складу мови.

Отже, екзотизми – це слова, запозичені як із неіндоевропейських, маловідомих мов, так і з індоевропейських, які асоціюються з чужою культурою та вживаються для передачі певних властивостей побуту, одягу та звичаїв іншого народу. Таке визначення передбачає досить широке трактування екзотизмів.

Пропонуємо визначати екзотизми за такими ознаками (узагальненими на основі робіт Є. В. Марінової та С. А. Тіміної [10; 17]):

- 1) безеквівалентність (екзотичні одиниці не мають синонімів у мові-реципієнті);
- 2) номінативний характер значення;
- 3) відносна морфологічна гомогенність;
- 4) тенденція до локалізації на мовній периферії (хоча частина екзотизмів, що мають довгу історію, стали загальноживаними);
- 5) нездатність до мовного варіювання;
- 6) слабкі парадигматичні зв’язки (відсутність синонімів та антонімів);
- 7) неповна асимільованість мовою-реципієнтом;
- 8) національно-культурний колорит.

Стосовно останнього пункту наведемо важливе зауваження А. Є. Супруна про те, що деякі екзотизми у процесі функціонування можуть втрачати національно-культурне забарвлення внаслідок асиміляції, в той час як інші слова, навпаки, стають екзотичними у певних контекстах [14].

Висновки та перспективи подальших досліджень. З широкого погляду екзотизми є певним видом запозичень, хоча їх потрібно диференціювати стосовно *асимільованих запозичень*, які є натуралізованими словами у словниковому складі мови, що можуть мати синоніми і без яких мовцю неможливо обійтись. Екзотична ж лексика позначає чужі реалії за допомогою чужоземного слова, що діє як своєрідна “мовна фарба” [7], як маркер іншопольської реальності.

Екзотизми потрібно відрізнати від *іншомовних вкраплень* (хоча цей термін часто вживають як синонім екзотичної лексики), які трактуємо як неасимільовані, оказіональні чужомовні елементи, а також від *макаронізмів* – іноземних слів або виразів, що вживають у мовленні зі збереженням особливостей форм і вимови (наприклад, як жарт). Отже, як зазначає С. А. Тіміна, екзотизми – це пласт лексики, проміжний між цілковито асимільованими запозиченнями та іншомовними вкрапленнями [17].

Вважаємо доцільним класифікувати екзотизми на *узувальні*, або мовні (зафіксовані у словниках і належать до лексичної системи мови-реципієнта), та *оказіональні* (які є за рамками словникового складу мови). Зазначимо, що межа між узувальними та оказіональними екзотизмами нечітка, вони тісно пов’язані між собою. Значна кількість екзотизмів, які вживали лише оказіонально, тобто не належали до лексичного складу мови, з плином часу можуть стати узувальними, зафіксованими у словниках. Отже, екзотизми є *нестійкою, динамічною, постійно поповнювальною групою гетерогенної лексики*.

Традиційно вважають, що екзотизми використовують для надання мові особливого місцевого колориту, тобто такі лексеми відіграють декоративну роль. Проте, спектр їхніх функцій помітно розширюється в епоху глобалізації та міжкультурної комунікації, і саме в цьому полягає перспектива подальших досліджень.

Список використаної літератури

1. Ажнюк Б. Н. Лингвострановедческие аспекты английских фразеологизмов : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04 / Ажнюк Богдан Николаевич. – К., 1984. – 219 с.
2. Ахманова О.С. Словарь лингвистических терминов / О.С. Ахманова. – 2-е изд., стер. – М. : УРСС: Едиториал УРСС, 2004. – 571 с.
3. Барина А. О. Репрезентация этничности в англоязычной картине мира (на материале лексикографии и корпусов) : автореф. дис. на соиск. учен. степени канд. филол. наук : спец. 10.02.04 “Германские языки” / А. О. Барина. – Нижний Новгород, 2012. – 24 с.
4. Богаченко Н. Г. История восточноазиатских заимствований в английском языке : на материале Большого Оксфордского словаря : автореф. дис. на соиск. учен. степени канд. филол. наук : спец. 10.02.04 “Германские языки” / Н. Г. Богаченко. – Владивосток, 2003. – 22 с.
5. Бутов В. Н. Пути и способы обогащения общественно-политической лексики и фразеология английского языка конца XX столетия : дис. на здобуття наукового ступеня канд. филол. наук : 10.02.04 / Бутов Владимир Николаевич. – Запорожье, 2002. – 156 с.
6. Веренич Т. К. Деэкзотизация современных заимствований в русском научно-лингвистическом и быденном языковом сознании (на материале англицизмов) : дис. на здобуття наукового ступеня канд. филол. наук : 10.02.01 / Веренич Татьяна Константиновна. – Красноярск, 2004. – 233 с.

7. Воронкова И. С. О понятиях “экзотизмы” и “варваризмы” / И. С. Воронкова // Вестник ВГУ, Серия: Лингвистика и межкультурная коммуникация. – 2006. – № 2. – С. 77–79.
8. Ефремов Л. П. Экзотизмы / Л. П. Ефремов // Русское языкознание. – 1973. – Вып. 2. – С. 165–171.
9. Лисица И. В. Рок-поэзия Великобритании: прагматический и лингвокультурологический аспекты : на материале текстов рок-групп 1960-1970-х годов: автореф. дис. на соиск. учен. степени канд. филол. наук : 10.02.04 “Германские языки” / И. В. Лисица. – Одеса, 2013. – 21 с.
10. Маринова Е. В. Экзотическая лексика как лингвистический феномен / Е. В. Маринова // Вестник. – 2003. – С. 138–142.
11. Мозовая И. Н. Теоретические предпосылки исследования заимствованной лексики в языке рекламы / И. Н. Мозовая // Вісник Дніпропетровського університету. – 2009. – Т. 1. – Вип. 15. – С. 191–200.
12. Прошина З. Г. Китайско-русское взаимодействие через английский язык как посредник / З. Г. Прошина // Вестник МГОУ. Серия «Лингвистика». – 2012. – № 4. – С. 78–85.
13. Редькина Т. Ю. Трэвел-медиа-текст: способы и приемы речепорождения : [учеб.- метод. пособ.] / Т. Ю. Редькина. – СПб. : Изд-во СПб ун-та, 2013. – 73 с.
14. Супрун А. Е. Экзотическая лексика / А. Е. Супрун // Филологические науки. – 1958. – № 2. – С. 51–54.
15. Тамерьян Т. Ю. О некоторых критериях дифференциации заимствованных единиц / Т. Ю. Тамерьян // Межвузовский научный альманах Язык. Текст. Дискурс. – Ставрополь ; Краснодар, 2008. – Вып. 6. – С. 256–263.
16. Тимина С. А. Семантические характеристики экзотической лексики (на материале языка современной англоязычной прессы) / С. А. Тимина // Вестник ВятГГУ : науч. журн. – Киров, 2008. – №1(2). – С. 8–11.
17. Тимина С.А. Экзотизмы в современной англоязычной прессе : дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04 / Тимина С.А. – Киров, 2003. – 161 с.
18. Титова О. К. Вьетнамизмы в англоязычном описании вьетнамской культуры : автореф. дис. на соиск. учен. степени канд. филол. наук: спец. 10.02.04 “Германские языки” / Титова О. К. – М., 2010. – 24 с.
19. Шиманский В. К. Гетерогенные элементы и их функционирование в английском художественном тексте : автореф. дис. на соиск. уч. степени канд. филол. наук: спец. 10.02.04 “Германские языки”, 10.02.19 “Общее языкознание” / В.С. Шиманский. – К., 1984. – 23 с.
20. Яхонтова Т. В. Жанрообразующая лексика английского неоромантического экзотико-приключенческого романа : дис. на здобуття наукового ступеня канд. филол. наук : 10.02.04 “Германские языки” / Яхонтова Татьяна Вадимовна. – Львов, 1991. – 186 с.
21. González F. R. Stylistic aspects of Spanish borrowings in the politica press: Lexical and morphological variations / F. R. González // González F. R. (Ed.). Spanish Loanwords in the English Language: A Tendency towards Hegemony Reversal. – Berlin : MoutondeGruyter, 1996. – P. 61–104.
22. Grant-Russell P. Lexical borrowings from French in written Quebec English/ P. Grant- Russell, C. Beaudet // Univ. of Pennsylvania Working Papers in Linguistics. – 1999. – Vol. 6. – № 2. – P. 17–33.
23. Rosenhouse J. Globally Speaking: Motives for Adopting English Vocabulary in Other Languages / J. Rosenhouse, R. Kowner. (Eds.). – N. Y. : MultilingualMatters, 2008. – 352 p.

References

1. Azhnyuk B. N. Lingvostranovedcheskie aspekty angliyskih frazeologizmov : dis. ... kand. filol. nauk : 10.02.04 / Azhnyuk Bogdan Nikolaevich. – K., 1984. – 219 s.

2. Akhmanova O.S. Slovar lingvisticheskikh terminov / O.S. Akhmanova. – 2-e izd., ster. – M. : URSS: Editorial URSS, 2004. – 571 s.
3. Barinova A. O. Reprezentatsiya etnichnosti v angloyazyichnoy kartine mira (na materiale leksikografii i korpusov) : avtoref. dis. na soisk. uchen. stepeni kand. filol. nauk : spets. 10.02.04 “Germanskie yazyki” / A. O.Barinova. – Nizhniy Novgorod, 2012. – 24 s.
4. Bogachenko N. G. Istoriya vostochnoaziatskikh zaimstvovaniy v angliyskom yazyke : na materiale Bolshogo Oksfordskogo slovarya : avtoref. dis. na soisk. uchen. stepeni kand. filol. nauk : spets. 10.02.04 “Germanskie yazyki” / N. G. Bogachenko. – Vladivostok, 2003. – 22 s.
5. Butov V. N. Puti i sposoby obogascheniya obschestvenno-politicheskoy leksiki i frazeologiya angliyskogo yazyka kontsa XX stoletiya : dis. na zdobuttya naukovoogo stupenya kand. filol. nauk : 10.02.04 / Butov Vladimir Nikolaevich. – Zaporozhe, 2002. – 156 c.
6. Verenich T. K. Deekzotizatsiya sovremennykh zaimstvovaniy v russkom nauchno- lingvisticheskom i obyidennom yazykovom soznanii (na materiale anglitsizmov) : dis. na zdobuttya naukovoogo stupenya kand. filol. nauk : 10.02.01 / Verenich Tatyana Konstantinovna.– Krasnoyarsk, 2004. – 233 s.
7. Voronkova I. S. O ponyatiyah “ekzotizmy” i “varvarizmy” / I. S. Voronkova // Vestnik VGU, Seriya: Lingvistika i mezhkulturnaya kommunikatsiya. – 2006. – № 2. – S. 77–79.
8. Efremov L. P. Ekzotizmy / L. P. Efremov // Russkoe yazykoznanie. –1973. – Vyip. 2. – S. 165–171.
9. Lisitsa I. V. Rok-poeziya Velikobritanii: pragmaticheskii i lingvokulturologicheskii aspekty : na materi ale tekstov rok-grupp 1960-1970 h godov: avtoref. dis. na soisk. uchen. stepeni kand. filol. nauk : 10.02.04 “Germanskie yazyki” / I. V. Lisitsa. – Odesa, 2013. – 21 s.
10. Marinova E. V. Ekzoticheskaya leksika kak lingvisticheskii fenomen / E. V. Marinova // Vestnik. – 2003. – S. 138–142.
11. Mozovaya I. N. Teoreticheskie predposylki issledovaniya zaimstvovannoy leksiki v yazyke reklamy / I. N. Mozovaya // Visnik Dnipropetrovskogo universitetu. – 2009. – T. 1. – Vip. 15.
12. Proshina Z. G. Kitaysko-russkoe vzaimodeystvie cherez angliyskii yazyk kak posrednik / Z. G. Proshina // Vestnik MGOU. Seriya “Lingvistika”. – 2012. – № 4. – S. 78–85.
13. Redkina T. Yu. Trevel-mediatekst: sposoby i priemy recheporozhdeniya : [ucheb.- metod. posob.] / T. Yu. Redkina. – SPb. : Izd-vo SPb un-ta, 2013. – 73 s.
14. Suprun A. E. Ekzoticheskaya leksika / A. E. Suprun // Filologicheskie nauki. – 1958. – № 2. – S. 51–54.
15. Tameryan T. Yu. O nekotorykh kriteriyakh differentsiatsii zaimstvovannykh edinits / T. Yu. Tameryan // Mezhvuzovskiy nauchnyi almanakh Yazyk. Tekst. Diskurs. – Stavropol ; Krasnodar, 2008. – Vyip.6. – S. 256–263.
16. Timina S. A. Semanticheskie kharakteristiki ekzoticheskoy leksiki (na materiale yazyka sovremennoy angloyazyichnoy pressyi) / S. A. Timina // Vestnik VyatGGU : nauch. zhurn. – Kirov. 2008. – № 1(2). – S. 8–11.
17. Timina S.A. Ekzotizmy v sovremennoy angloyazyichnoy presse : dis. ... kand. filol. nauk: 10.02.04 / Timina S.A. – Kirov, 2003. – 161 s.
18. Titova O. K. Vetnamizmy v angloyazyichnom opisaniy vetnamskoy kultury : avtoref. dis. na soisk. uchen. stepeni kand. filol. nauk: spets. 10.02.04 “Germanskie yazyki” / O. K. Titova – M., 2010. – 24 s.
19. Shimanskiy V. K. Geterogennyie elementy i ikh funktsionirovanie v angliyskom hudozhestvennom tekste : avtoref. dis. na soisk. uch. stepeni kand. filol. nauk: spets. 10.02.04 “Germanskie yazyki”, 10.02.19 “Obschee yazykoznanie” / V. S. Shimanskiy. – K., 1984. – 23 s.
20. Yakhontova T. V. Zhanroobrazuyuschaya leksika angliyskogo neoromanticheskogo ekzotiko-priklyuchencheskogo romana : dis. na zdobuttya naukovoogo stupenya kand. filol. nauk : 10.02.04 “Germanskie yazyki” / Yakhontova Tatyana Vadimovna. – Lvov, 1991. – 186 s.

EXOTIC BORROWINGS FROM A THEORETICAL PERSPECTIVE**Tetiana Holovach**

*Lviv State University of Internal Affairs
26, Horodotska St., Lviv, Ukraine, 79000
tetianaholovach@gmail.com*

The vocabulary of a language tends to accelerate in its reaction to the changes in society. It also gets constantly enriched in the course of its own development and the development of its speakers. One of the sources of vocabulary enrichment is borrowing from other languages. The English language, one of the most widespread world languages, contains a great number of words of foreign origin. The readings in research on exotic borrowings convincingly demonstrate that heterogeneous lexical elements require a profound investigation. Although the problem of foreign words in English is of great interest to many scholars, the available information on exotic borrowings is not complete and, generally, is studied sporadically. The existing papers provide only some insights into the essence of an exotic borrowing and its linguistic nature.

This article focuses on the defining characteristics of exotic borrowings based on the analysis of appropriate studies of exotic vocabulary in English and some other languages. The following methods have been used: analysis and synthesis (to identify and summarize the main criteria and features of exotic vocabulary) and definitional analysis (for differentiation of the leading terms of research and identifying the relations between them).

It should be noted that the term “exotism” is used only in the work of East Slavonic researchers. They have collected a considerable amount of data to explain the status of exotisms and their role in the lexical and semantic systems of a language and, to a lesser extent, their functional potential. These contributions can be classified into certain groups united by the common methodological perspectives and goals. The limitations of the previous studies of exotic vocabulary are identified, and the characteristic features of the exotic vocabulary are determined.

Exotic borrowings are the words from relatively unknown languages, which are associated with a foreign culture and are used to describe the peculiarities of clothes, manners and, more generally, customs of other nations. The most characteristic features of exotic borrowings are the absence of equivalents, nominative character of meaning, relative morphological homogeneity, localization at the linguistic periphery, inability to vary, weak syntagmatic and paradigmatic relations, incomplete assimilation, and distinct national and cultural colouring. Exotic borrowings can be common (fixed in the dictionaries and included into the lexical system of the recipient language) and occasional (located outside the vocabulary of the language). They constitute a quite unstable, although dynamic and constantly replenishable, group of heterogeneous vocabulary.

The research of the intercultural interaction and contacts between people of different cultures and languages, where language acts as the most important sign of identity, requires a special attention. This, in its turn, speaks of the significance of future investigations, which could focus on the analysis of communicative and functional potentials of exotisms as well as the description of their stylistic functions.

Keywords: borrowing, heterogeneous vocabulary, exotic vocabulary, exotism, national and cultural colouring.